Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 12 ЗЕД підприємства

(обов'язковий)

Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля», D3 «Менеджмент»
Освітня програма	Підприємництво
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Суми – 2026

Розробник: **Людмила ДАШУТІНА, к.е.н., доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової**

(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто та схвалено на затверджено на засіданні кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової	Протокол.№ 15 від 02.06.2026 р.	
	Завідувач кафедри _____ (підпис)	**Альвіна ОРЄХОВА** (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми _____ **Сергій БАШЛАЙ**
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма _____ **Світлана ЛУКАШ**
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана: _____ **Олександр КОВБАСА**
(підпис) (ПІБ)

_____ _____
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації _____ **Надія БАРАНІК**
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: _____2026 р.

© СНАУ, 2026 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

<table>
<tr><td>1.</td><td>Назва ОК</td><td colspan="4">ЗЕД підприємства</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Факультет/ кафедра</td><td colspan="4">Факультет економіки і менеджменту/ кафедра менеджменту імені професора Л.І. Михайлової</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Статус ОК</td><td colspan="4">Обов’язковий</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов’язкових ОК)</td><td colspan="4">Освітньо-професійна програма «Підприємництво» за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» та D3 «Менеджмент»</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Рівень НРК</td><td colspan="4">НРК України – 6 рівень, перший (бакалаврський) рівні вищої освіти</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Семестр та тривалість вивчення</td><td colspan="4">Денна,
4 семестр, 15 тижнів</td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Кількість кредитів ЄКТС</td><td colspan="4">5</td></tr>
<tr><td rowspan="2">8.</td><td rowspan="2">Загальний обсяг годин та їх розподіл</td><td colspan="3">Контактна робота (заняття)</td><td rowspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>Лекційні</td><td>Практичні /семінарські</td><td>Лабораторні</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>30</td><td>30</td><td></td><td>90</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Мова навчання</td><td colspan="4">Державна (українська)</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Викладач/Координатор освітнього компонента</td><td colspan="4">Координатор ОК - Дашутіна Людмила Олександрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової
Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 303е</td></tr>
<tr><td>11.1</td><td>Контактна інформація</td><td colspan="4">Координатор ОК - ldashutina81@gmail.com</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>Загальний опис освітнього компонента</td><td colspan="4">Освітній компонент «ЗЕД підприємства» є важливою і невід'ємною сферою державної діяльності. При ефективному використанні всього комплексу сучасних методів і форм міжнародного бізнесу зовнішньоекономічна політика здатна позитивно впливати на ефективність виробництва, його технічний рівень, якість продукції, що виробляється. Вихід на зовнішні ринки сприяє пристосуванню економіки до системи світових господарських відносин, формуванню економіки відкритого типу. Саме тому розвиток зовнішньоекономічної діяльності – це суттєвий фактор підвищення ефективності господарської діяльності як на мікро-, так і макро- рівні.</td></tr>
<tr><td>13.</td><td>Мета освітнього компонента</td><td colspan="4">Мета: полягає в отриманні здобувачами системних знань з об’єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності підприємств, а також набуття навичок їх практичного використання.</td></tr>
<tr><td>14.</td><td>Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП</td><td colspan="4">Освітній компонент базується на вивченні наступних освітніх компонентів: політекономія, мікро- та макроекономіка.
Освітній компонент є основою для вивчення таких освітніх компонентів як: міжнародна економіка, міжнародна торгівля, економіка торгівлі, ціни та ціноутворення.</td></tr>
<tr><td>15.</td><td>Політика академічної доброчесності</td><td colspan="4">Відповідно до Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, академічна доброчесність – це сукупність принципів, правил поведінки учасників освітнього процесу, спрямованих на формування самостійної і відповідальної особистості, спроможної вирішувати завдання відповідно до освітнього рівня з дотриманням норм права та суспільної моралі.</td></tr>
</table>

		Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається нормативними документами Сумського національного аграрного університету, зокрема Кодексу академічної доброчесності, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, а саме: − академічне шахрайство (користування телефоном при написанні письмових робіт) призведе до повторної здачі роботи; − списування - від першого попередження до анулювання роботи; − плагіат призведе до анулювання роботи.
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1483
17.	Ключові слова	менеджмент, зовнішньоекономічна діяльність, торгівля, підприємство, управління, зовнішній ринок, сталий розвиток, ефективність, виробництво, конкурентоспроможність, глобалізація.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен…»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД
	$ПРН_{11}$	$ПРН_{19}$	
ДРН 1. Розуміти набуті знання, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу та знання принципів, методів і способів ЗЕД, навчитися з успіхом використовувати їх на практиці для роботи на міжнародному ринку.	х		Теоретичний зріз знань, тест множинного вибору, опитування
ДРН 2. Передбачати тенденції майбутніх змін, вчасно реагувати на постійні зміни зовнішнього середовища та вести зовнішньоекономічну діяльність, спрямовану на отримання прибутку, максимально використовуючи сучасні форми та методи ЗЕД.		х	Розрахунково-аналітичні завдання, командна робота
ДРН 3. Розв’язувати складні практичні завдання у сфері ЗЕД, що передбачає застосування навичок стосовно розробки зовнішньоекономічного договору (контракту) та вибору найвигідніших умов поставки (користуватися термінами ІНКОТЕРМС), розрахунку ціни договору, умови платежу та вміння застосовувати основні форми міжнародних комерційних розрахунків.	х		Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання
ДРН 4. Розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання щодо розрахунку митних платежів та ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства та окремих зовнішньоекономічних угод (експортних, імпортних, бартерних, орендних тощо).		х	Теоретичний зріз знань, тест множинного вибору, опитування

$ПРН_{11}$. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

$ПРН_{19}$. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон’юнктури і діючих правових норм.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМОПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література
	Аудиторна робота		Самостійна робота	
	Лк	Пз/семін.з		
Тема 1. *Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.* 1 Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. 2 Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. 3 Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. 4 Функції зовнішньоекономічної діяльності. 5 Причини і передумови розвитку зовнішньоекономічної діяльності.	2	2	6	1, 9, 17
Тема 2. *Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.* 1 Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності: принципи, цілі, методи. 2 Національне регулювання ЗЕД. Наднаціональне регулювання ЗЕД. 3 Економічні та адміністративні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2	2	6	1, 10, 5
Тема 3. *Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.* 1 Сутність та принципи митного регулювання ЗЕД. 2 Характеристика митних режимів. 3 Митні органи України: завдання, функції, структура. 4 Товарна номенклатура ЗЕД.	2	2	6	1, 2, 13, 14, 15, 16, 17
Тема 4. *Загальнодержавні податки в сфері зовнішньоекономічної діяльності.* 1 Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності. 2 Сутність та порядок нарахування митних податків (ПДВ, мита, акцизного податку) у сфері ЗЕД. 3 Порядок відшкодування ПДВ при експорті.	2	2	6	2, 17
Тема 5. *Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.* 1 Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація та характеристика. 2 Кількісні обмеження: ліцензування та квотування. 3 Фінансові засоби нетарифного регулювання. 4 Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри, вимоги щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо пакування та маркування товарів.	2	2	6	1, 11, 12
Тема 6. *Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.* 1 Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. 2 Об'єкти та суб'єкти валютного регулювання. 3 Види валютних операцій.	2	2	6	1, 17

Тема 7. *Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.* 1 Передумови та мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки. 2 Класифікація і характеристика форм виходу на зовнішні ринки. 3 Дослідження потенційних можливостей фірми при виході на зовнішні ринки. 4 Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. 5 Пошук та вибір партнера.	2	2	6	2, 4, 5, 7
Тема 8. *Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.* 1 Поняття зовнішньоекономічного контракту. 2 Умови контракту: обов'язкові та додаткові. 3 Зміст і характеристика основних умов контракту.	2	2	6	1, 6, 17
Тема 9. *Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.* 1. Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. 2 Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морським, залізничним, автомобільним, авіаційним, трубопровідним та змішаними видами транспорту.	2	2	6	2, 7, 17
Тема 10. *Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.* 1 Зовнішньоекономічна ціна: сутність, поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. 2 Етапи формування контрактної ціни. 3 Рівень цін, базис цін, одиниця виміру ціни. 4 Способи фіксації цін. 5 Цінові знижки та надбавки. 6 Основні фактори ціноутворення у ЗЕД. 7 Принципи визначення світових цін.	2	2	6	2, 6, 17
Тема 11. *Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.* 1 Сутність міжнародних розрахунків та необхідність банківського обслуговування у сфері ЗЕД. 2 Форми міжнародних розрахунків. 3 Види та засоби платежу. 4 Основні види банківських послуг у сфері ЗЕД. 5 Форми кредитування експортерів та імпортерів. 6 Система клірингу.	2	2	6	2, 17
Тема 12. *Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.* 1 Сутність та класифікація ризиків ЗЕД. 2 Методи страхування ризиків у ЗЕД.	2	2	6	2, 4, 5, 18
Тема 13. *Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.* 1 Сутність та види посередницької діяльності. 2 Характеристика посередників за обсягом повноважень та за місцем, що вони посідають на зовнішніх ринках. 3 Регулювання посередницьких операцій в Україні. 4 Угоди чистої комісії.	2	2	6	2, 17, 19

5 Торгові агенти, агенти-повірені, дистриб'ютори, дилери, прості агенти, агенти з правом «першої руки», монопольні (ексклюзивні) агенти.				
Тема 14. *Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності.* 1 Сутність та особливості компенсаційних угод. 2 Класифікація угод зустрічної торгівлі. 3 Операції натурального обміну. 4 Комерційна компенсація 5 Зустрічні закупівлі. 6 Співробітництво на комерційній основі, виробнича кооперація, франчайзинг, операції на давальницькій сировині. 7 Операції, які передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем.	2	2	6	3, 4, 5, 17
Тема 15. *Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.* 1 Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 2 Аналіз динаміки зовнішньоекономічної діяльності. 3 Методичні підходи до визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності. 4 Аналіз раціонального використання коштів у зовнішній торгівлі. 5 Оцінка валютної ефективності експорту та імпорту.	2	2	6	1, 17
Всього	30	30	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	**Методи викладання** (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	**Кількість годин**	**Методи навчання** (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	**Кількість годин**
ДРН 1. Розуміти набуті знання, розуміти предметну область, використовуючи теоретичну базу та знання принципів, методів і способів ЗЕД, навчитися з успіхом використовувати їх на практиці для роботи на міжнародному ринку.	Проблемна лекція, тематична дискусія, «мозгова атака», аналіз конкретних виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	15	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	22
ДРН 2. Передбачати тенденції майбутніх змін, вчасно реагувати на постійні зміни зовнішнього середовища та вести зовнішньоекономічну діяльність, спрямовану на отримання прибутку, максимально використовуючи сучасні форми та методи ЗЕД.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	15	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	22

ДРН 3. Розв'язувати складні практичні завдання у сфері ЗЕД, що передбачає застосування навичок стосовно розробки зовнішньоекономічного договору (контракту) та вибору найвигідніших умов поставки (користуватися термінами ІНКОТЕРМС), розрахунку ціни договору, умови платежу та вміння застосовувати основні форми міжнародних комерційних розрахунків.	Проблемна лекція, тематична дискусія, аналіз конкретних ситуацій (Case-study)	15	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	23
ДРН 4. Розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні завдання щодо розрахунку митних платежів та ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства та окремих зовнішньоекономічних угод (експортних, імпортних, бартерних, орендних тощо).	Проблемна лекція, тематична дискусія, «мозгова атака», аналіз конкретних виробничих ситуацій, рішення ситуативних задач.	15	Самостійна робота з підручником, виконання індивідуальних завдань	23

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

5.2.2.

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	*Теоретичний зріз знань, тест множинного вибору, опитування*	*20 балів / 20%*	*на 7 та 14 тижні*
2.	*Розрахунково-аналітичні завдання, командна робота*	*20 балів / 10%*	*протягом семестру*
3.	*Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання*	*30 балів / 20%*	*на 5 та 12 тижні*
	РАЗОМ ЗА СЕМЕСТР:	*70 балів / 70%*	
4.	*Підсумковий контроль: іспит*	*30 балів / 30%*	*згідно розкладу*

5.2.3. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Теоретичний зріз знань, тест множинного вибору, опитування	*<10 балів*	*10-14 балів*	*15-18 балів*	*19-20 балів*
	<10 вірних відповідей	*10-14вірних відповідей*	*15-18 вірних відповідей*	*19-20 вірних відповідей*
Розрахунково-аналітичні завдання, командна робота	*<10 балів*	*10-13 балів*	*14-16 балів*	*17-20 балів*
	Не вирішуються основні числові задачі	*Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи*	*Вирішувати низку числових задач, використовую*	*Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.*

			чи відповідні методи	
Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання	*<15 балів*	*15-19 балів*	*20-25 балів*	*26-30 балів*
	Вимоги щодо завдання не виконано	*Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання*	*Виконано усі вимоги завдання*	*Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми*
Теоретичний зріз знань, тест множинного вибору, опитування	*<19 балів*	*19-23 балів*	*24-28 балів*	*29-30 балів*
	Вимоги щодо завдання не виконано	*Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання*	*Виконано усі вимоги завдання*	*Виконану усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми*

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	*Теоретичний зріз знань, тест множинного вибору, опитування*	*на 7 тижні*
2	*Розрахунково-аналітичні завдання, командна робота*	*протягом семестру*
3	*Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання*	*на 5 та 12 тижні*
4	*Теоретичний зріз знань, тест множинного вибору, опитування*	*на 14 тижні*

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Тищенко В.Ф., Остапенко В.М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с. URL: http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/28182/1/2022-%D0%A2%D0%B8%D1%89%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%92%20%D0%A4%2C%20%D0%9E%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%92%20%D0%9C.pdf
2. Жигулін О. А., Чуханенко О. С., Зайченко М. Д. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник. Запоріжжя: ФО-П Однорог Т. В., 2023. 159 с. URL: https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/a987ba45-13a7-453f-9685-8491152d5fcb/content
3. Зовнішньоекономічна діяльність : облік, контроль та оподаткування [навчальний посібник] / Л.В. Кононенко, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за заг. редакцією док. екон. наук, професора Н.С. Шалімової. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. 547 с. URL: https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/31e82425-2ed2-4897-b552-8d648f1a5105/content

6.1.2. Методичне забезпечення

4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : конспект лекцій з дисципліни для здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання Дашутіна Л.О. Суми, 2024. 106 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : методичні вказівки до проведення практичних занять для здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання . Суми, 2024. 45 с.
6. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : методичні вказівки до самостійної роботи для здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» усіх форм навчання. Суми, 2024. 46 с.
7. Навчально-методичні матеріали на основі платформи Moodle. URL: https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1483

6.1.3. Інші джерела

8. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 12 січня 2023 року N 2881-IX. URL: https://ips.ligazakon.net/document/T095900?an=777798
9. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну : Закон України від 13 лютого 2020 року № 440-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14#Text
10. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту : Закон України від 13 лютого 2020 року № 440-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#Text
11. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту : Закон України від 16 жовтня 2020 року № 124-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-14#Text
12. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо стабілізації платіжного балансу : Закон України від 28 грудня 2014 року № 74-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74-19#Text
13. Про митний тариф України : Закон України від 19 жовтня 2022 року № 2697-IX. URL: https://ips.ligazakon.net/document/T222697?an=1
14. Про затвердження Перехідних таблиць від УКТЗЕД версії 2017 р. до УКТЗЕД версії 2022 р. : Наказ Державної митної служби України від 23 листопада 2022 року N 513. URL: https://ips.ligazakon.net/document/mk220077
15. Митний кодекс України від 03 травня 2023 року № 3020-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text
16. Податковий кодекс України від 06 травня 2023 року № 3050-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text

6.2. Додаткові джерела

17. Сментина Н. В. Зовнішньоекономічна діяльність: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Одеса, 2023. URL: file:///C:/Users/38050/Downloads/%D0%97%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C_%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D0%B9%20(1).pdf
18. Дашутіна Л.О. Теоретико-методологічні засади ефективного управління підприємством в умовах глобалізаційних викликів сучасності. Журнал « Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»). 2023. № 5(19). С. 185-194. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-5(19)
19. Дашутіна Л.О., Орєхова А.І. Міжнародні тенденції академічної доброчесності: міждисциплінарний підхід до аналізу сучасних викликів. Ефективна економіка. 2025. № 6.
20. Турчіна С.Г., Дашутіна Л.О., Баценко Л.М. Управління розвитком персоналу сільськогосподарських підприємств в умовах конкурентного середовища. «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал. 2022. № 1(3) 2022. С. 195 – 204. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-1(3)

6.3 Програмне забезпечення

1. Пакет Microsoft Office: Word, Excel, PowerPoint.
2. Програмне забезпечення дистанційного навчання: Zoom, Moodle, Quizzes.

Рецензія на робочу програму (силабус) ОК12 ЗЕД підприємства

Розроблену викладачем кафедри менеджменту імені професора Л.І. Михайлової Людмилою ДАШУТІНОЮ

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	**Так**	**Ні**	**Коментар**
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)			
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			

Член проектної групи ОП Підприємництво
(назва)

_____Олександр КОВБАСА_____ _____
(ПІБ) (підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	**Так**	**Ні**	**Коментар**
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК			
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення			
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)			
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми			
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)			
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти			
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету			
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом			
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента			
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)			
Література є актуальною			
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти			

Рецензент (викладач кафедри) Економіки та підприємництва ім. професора І.М. Брюховецького
(назва)

_____ _____
(посада, ПІБ) (підпис)